

Otvoritev nemškega parlamenta—Novi načrti premogarjev

ZASEDANJE NOVEGA NEMŠKEGA PARLAMENTA SE OTVORIL V TOREK. — PARLAMENTU SE PREROKUJE KRATKO ŽIVLJENJE IN GA BO HINDENBURG BRŽKONE RAZPUSTIL. — KOMUNISTINJA OTVORILA PARLAMENT.

PREMOGARSKA KRIZA

Brezuspešna pogajanja med operatorji in premogarji. — V četrtek zborovanje premogarjev.

Taylorville, Ill. — Da se končajo nezdružne in napete razmere, ki vladajo točasno v premogarski industriji v Illinoisu, je stotnik narodne garde C. J. Meacham pozval v torek k skupni seji zastopnikov premogarjev, operatorjev, navadnih državljanov in šerifov in skušal nasprotujoči si stranki privedi do sporazuma. Imel ni nobenega uspeha. Operatorji se namreč protivijo temu, da bi zaprli premogorove, in premogarji odklanjajo, da bi šli delat za nižnjo plačo \$5 na dan.

Stavkujoči rudarji bodo imeli svojo prihodnjo konferenco v četrtek v mestu Gillespie. Na tem zborovanju, na katerem pričakujejo okrog 400 udeležencev, se bo določil njih bodoči program, in razmotrivalo se bo na njem tudi, naj se li ponovno podvzame skupni pohod stavkarjev proti premogovnikom v Franklin okraju in svrhu piketiranja. Kakor znano, so pohod tja izvršili že prejšnji teden, a so ga morali končati na meji okraja, ko so bili sprejeti od stropnih pušk.

Kako se bo nadaljnja situacija razvila, se ne more napovedati. Operatorji so odločeni, da bodo imeli svoje rudnike odprte, dokler bo prišel le en sam mož delat, in rudarji so enako odločeni, da morajo dobiti nazaj svojo prejšnjo plačo.

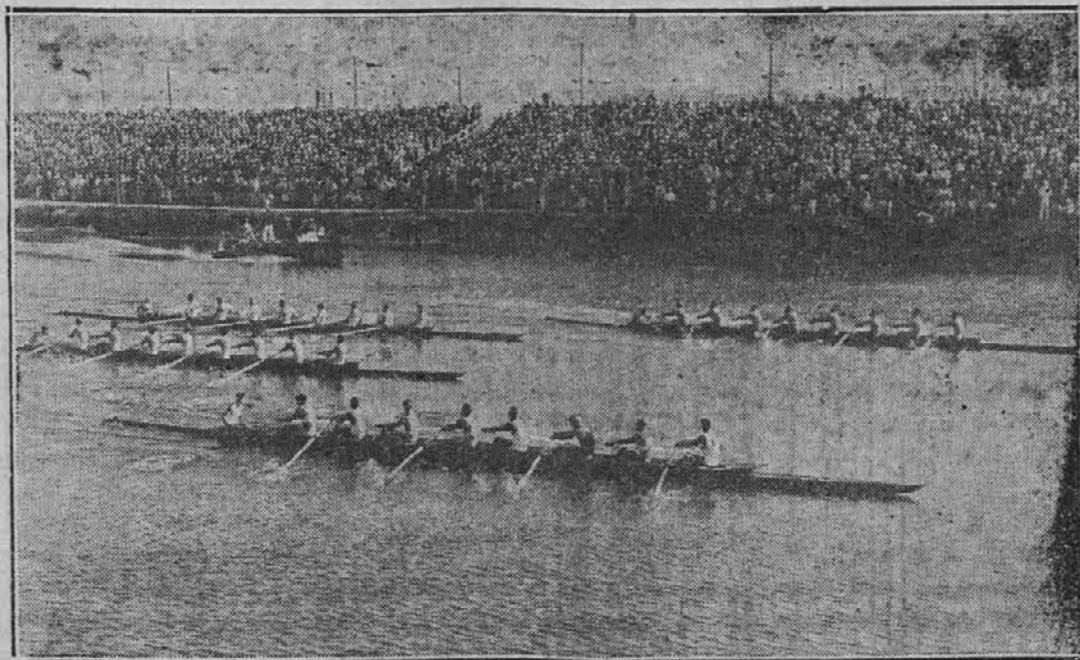
SUHAČI PREISKALI BOGATAŠEVO LADJO

Chicago, Ill. — Milijonar K. G. Smith, predsednik Pepsodent družbe, se je v ponedeljek povrnil s svojo jahto, vredno pol milijona, z izleta po kanadskih jezerih. Ob prihodu semkaj so hoteli cariniki izvršiti popolnoma formalno preiskavo ladje. Ta formalnost pa se je izpremenila v resen "business", ko so na ladji prišli na sled velikim množinam raznih likerjev, ki so jih izletniki pripeljali s seboj iz Kanade. V torek so lastnika jahte poklicali na odgovor in federalne oblasti mu bodo poleg pijače bržkone zaplenile tudi ladjo.

ZVERINSKI FANTALIN

Crawfordsville, Ind. — Ker se je 33letna Miss Lile Jones, učiteljica na ljudski šoli, ustavljala pohotnemu napadu 22letnega farmarja Morris Greena, je ta zgrabil sekuro in z njo dekletu prizadejal take poškodbe, da je na posledicah podlegla. Fantalin je prišel v hišo, kjer je dekletu stanovalo s svojimi starši, da si izposodi neko poljsko orodje, kjer pa je njo našel samo doma, na kar je izvršil grozni čin. Po kratkem zasliševanju se je udal in zločin priznal.

TEŽKO PRIBORJENA ZMAGA

Skrajno trdo delo je imela skupina veslačev s kalifornijske univerze, ki se jo na sliki vidi v ospredju, da je na olimpijskih igrah v Long Beach, Cal., posekala italijanske veslače, ki jih vidimo v skrajnem ozadju. Le za par inčev so Kalifornijčani prekašali Italijane. Tretje mesto je dosegla Kanada in četrto Anglija.

CERMAK HVALI CHICAGO

Vabi Evropo, naj pride na svetovno razstavo.

Pariz, Francija. — Chicaški župan Cermak bo s svojim potovanjem po Evropi v veliki meri pripomogel, da pride Chicago zopet nazaj do svojega dobrega imena, ki so ji ga zadnja leta vzeli gangsterji. Kakor povsod drugod, tudi v tem mestu, kamor je prispel v ponedeljek, povzdiguje lepoto svojega mesta in varnost v njem in vabi Evropo, naj se pride o tem sama prepričati prihodnje leto, ko se bo vršila v Chicagu stoletna svetovna razstava.

PO DVEH LETIH SE POVRNIL

Wilmette, Ill. — Kakor je 23letni N. C. Wolcott pred dvema letoma nenadoma izginil, tako se je zdaj zopet nepričakovano pojavil. Tekom teh dveh let je bil tudi že proglašen za mrtvega, ko je neki njegov stric izjavil, da je truplo, ki so ga svoječasno potegnili iz oceana v San Pedro, Cal., njegovega nečaka. Žena mladega Wolcotta, ki se je poročila z njim šest mesecev, predno je mož izginil, pa ni mogla verjeti, da je tisti mrtvec v resnici njen mož in je naročila policiji, naj še vedno naprej zasleduje. Pretekli teden se je mladi mož sam pojavil. Kakor se je moglo ugotoviti, je izgubil spomin, in ne ve dosti, kod je blodil skozi dve leti.

MESTO ČUDEŽA NAJDENO

Vatikan. — Kakor govore poročila, ki so prispela semkaj, se je neki nemški historični družbi posrečilo najti v Palestini kraj, kjer je Kristus izvršil čudež, ko je s petimi ječmenovimi kruhi in dvema ribama nasitil 5000 ljudi. Ob obrežju Tiberškega jezera so se namreč našli ostanki neke starodavne bazilike, ki popolnoma odgovarja popisu, ki se ga najde v spisih nekoga romarja iz konca 4. stoletja. Ta romar namreč opisuje baziliko, katera je postavljena na kraju, kjer se je izvršil čudež.

KRIŽEM SVETA

— Santiago, Čile. — Tekom tega tedna bo parlament sprejel zakon, s katerim se bo ustvaril generalni komisariat, ki bo imel popolno kontrolo za določevanje cen živilom in za njih zadostno produkcijo.

— Amsterdam, Holandska. — V neki bolnici je v torek zjutraj izdihnil kardinal Van Rossum, star 77 let, ki se je leta 1922 omenjal kot kandidat za papeža. Pred smrtjo je bil kardinal načelnik kongregacije za versko propagando.

— Philadelphia, Pa. — Otvoritev tukajšnjih ljudskih šol, ki bi se imela izvršiti prihodnji teden, bo odgodena bržkone do 1. oktobra, in sicer vsled naraščajočih slučajev obolezlosti na otroški paralizni.

— Berlin, Nemčija. — Zrakoplov Graf Zeppelin se je v ponedeljek dvignil na ponovni kupčijski polet proti južni Ameriki. S seboj ima šest potnikov, med tovorom pa roj čebel.

REKORDNI POLET PREKO KONTINENTA

Cleveland, O. — Od Pacifika do Atlantika v deset urah, 19 minutah. Ta rekordni polet je izvršil pretekli ponedeljek bivši armadni letalec J. G. Heizlip, kar je tvorilo del tukajšnjih narodnih zrakovolnih tekem. S tem je Heizlip prekosil prejšnji rekord letalca Doolittle, ki je lansko leto napravil to pot v 11 urah 15 minutah. Povprečna hitrost, s katero je Heizlip letel, je bila 245 milj na uro, ali nekaj nad štiri milje na minuto. Preko pogorja Rockies je letel v višini 18,000 čevljev in tukaj je bila njegova hitrost 300 milj na uro.

PONOVNA VROČINA

Chicago, Ill. — Dočim je to mesto z okolico imela že precej časa prijetno hladno vreme, se je pa v ponedeljek zjutraj nepričakovano izpremenilo in pritisnila je vročina, ki bi jo le sredi poletja pričakovali. Termometer je namreč zlezal tja gor do 93 stopinj in poleg tega je bilo tudi ozračje vlažno, kar je delalo vročino še veliko bolj neprijetno. Nadaljevalo se je to vreme tudi skozi celi terek.

JAPONSKA VLADNA KRIZA

Armada ne bo ščitila vlade v sporu.

Tokio, Japonska. — Med sedanjem vlado in najmočnejšo stranko v parlamentu, sejkai, je prišlo do tako globokega razkola pri zasedanju v ponedeljek, da se z gotovostjo pričakuje, da bo to vrglo vlado. Prišlo bi bilo do tega razkola že prej, a so se voditelji te stranke bali, da ima vlada za seboj podporo armade. Ko so pa v ponedeljek zvedeli, da bo armada v slučaju spora ostala popolnoma nevtralna, so takoj porabili priliko in lopnili po vladi.

PROTEST MATER

Flensburg, Nemčija. — Ker se jim je znižala brezposelnost, podpora iz javnega dobrodelja, so tukajšnje matere presenetile uradništvo dobrodelja z nepričakovanim protestnim činom. V uradu so enostavno pustile svoje otroke, češ, naj jih tam hranijo, in odšle. Od dvanajstih takih zapuščenih otrok matere so kmalu izsledili, dočim so morali štiri otroke oddati v sirotišnico.

NAZNANILO

Kakor je bilo že poročano, bo na Labor Day padla odločitev za našo southchicaško hišo. Zgodaj bodo vrata našega grička odprta. Prišlecem bo lahko že z zajutrekom postreženo, to je s kavo ali mlekom.

Ob desetih bo sv. maša s pridigo. Takoj po sv. maši bo prosta zabava pri bazarju in liciternji. Opoldne bo toplo ali mrzlo kosilo, kakor si bo pač kdo pozelel.

Popoldne ob 4. uri bo sv. blagoslov in nato bo padla odločitev glede southchicaške hiše.

Ze v naprej čestitamo onemu, ki bo srečen in dobil za en dolar trinadstropno hišo. Zato se vdeležite v obilnem številu, da bodete slišali vaše ime.

Torej, da se vidimo!
Solske sestre.

Iz Jugoslavije.

STRUPENE KOMARJE, KI PRENAŠAJO MALARIJO, UNIČUJEJO Z LETALI. — NAD POL STOLETJA STARO GRANATO NAŠLI PRI JEŽICI. — ZAGREB — MESTO JETIKE. — SMRTNA KOSA. — RAZNE NOVICE.

Z letalom nad komarje ki so umrli za drugimi boleznimi. Spodnji del Belgrada kakor mi.

tudi okolica je precej okužen po komarjih, ki imajo svoja legla po zamočviranih donavskih otokih. Na vse načine so že poskusili, kako uničiti komarjeve ličinke s strupom. Posebno se je za to zavzemal, največ radi tega ustanovljen etnološki laboratorij, ki ga upravlja Ana Brigina Mirkina, ki je prva ugotovila, da ni druge pomoči, kakor komarjeve ličinke uničiti s strupom. Napravila je poseben načrt. Mestna občina je kupila potniško letalo, v katero so vdelali posebno posodo, v katero je bilo mogoče shraniti do 500 kg strupene praška. Napolnili so posodo s strupenim praškom, ki je pa strupen samo za komarje. Ko so tako prvi uničevali komarje z zrakovolom, so ljudje mislili, da letalo producira umetno megljo, tako je drobnih prašek napolnil ozračje enega otokov in nato polagoma padal na mrčes in ga uničeval. Pravijo, da bo to pomagalo in da je edino ta pomoč, ki bo uspešna, pri uničevanju komarjev, ki prenašajo malarijo.

Cerkniško jezero se suši

Iz Cerknice poročajo z dne 8. avgusta, da je Cerkniško jezero že precej usahnilo. Do sedaj je usahnil vodonos, Retje in Rešetno. Rib je pa jako malo in še te so prav majhne.

Ponesrečen napad

Poročajo iz Trebnjega o Klemenčičevi družini, ki živi v vasi Kamni potok, da so ljudje raznesli, da je ta družina najbolj bogata in da imajo pri hiši denarja cele kupe. Kadar se je govorilo o onih srečnih, ki niso zadolženi in ki imajo denar, je bilo o "Frngáčevih" vedno govora in tako se je zgodilo, da so bile Frngáčeve ženske od treh moških napadene neko noč, ko so oboroženi s samokresi, vdrli v hišo. Uboge ženske so kričale, da nimajo denarja in tako so prišli na pomoč sosedje, ki so napadalce prepodili. Orožniki so nekatere osumlence prijeli.

Smrtna kosa

V Trbovljah je umrl Ernest Sušnik, posestnik in gostilničar pri Sv. Marku, star 45 let. — V Zg. Hudinji je umrl Jožef Črepinšek, posestnik, star 63 let. — Na Bregu nedelje od Celja je umrla Marija Šimenčeva, zvesta cerkvena pevka, stara 27 let. — V Ljubljani je umrla Fanči Zajec.

Ogenj v Halozah

V noči na 12. avg. je začelo goret na posestvu ptujskega veletrgovca Pavla Orniga pri Sv. Trojici v Halozah in sicer v stanovanjskem poslopju. Poslopje je bilo na mah v plamenih, ki so hišo uničili. Ker je hiša na strmem griču, tudi ni bilo mogoče gasilcem tako hitro na pomoč. Škode je do 80,000 Din.

Nesreča

Na Japerniku pri Škočjanu je padla s precej visoke slive devetletna hčerka Julka Logarjeva. Stopila je na trlho vejo, ki se je zlomila. Dobila je hude notranje poškodbe, katerim je podlegla.

Naseljenci iz Goriške in Istre

V dolnjelendavskem okraju je naseljenih v treh kolonah okoli 140 družin iz Istre in Goriške, med katerimi je tudi nekaj učiteljev in drugih uradnikov, ki so morali zapustiti rodno grudo.

Huda nesreča s kolesom

Po stari poti proti Podbrezju v Bistrici se je v družbi svoje sestre in dveh prijateljic peljala na kolesu delavka Ana Nagličeva. Na slabi poti je izgubila oblast nad kolesom in vrglo jo je nekaj metrov naprej, da je obležala nezavestna in s hudimi poškodbami.

ŠIRITE AMER. SLOVENCIA!

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoev po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone: CANAL 5544

Published By: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon CANAL 5544

Table with subscription rates for various durations (one year, half year, three months) and locations (Chicago, Canada and Europe).

POZORI!—Številka poleg vašega naslova na listu znači, da tedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtega popoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kako izgleda v Rumuniji po volitvah?

Izid volitev v Rumuniji, pri katerih si je priborila narodna kmetijska stranka absolutno večino mandatov v zbornici in senatu, ni mogel nikogar presenetiti. Popolnoma v skladu je namreč s staro prakso, da dobi vsaka vlada v Rumuniji, ki vodi volitve, v njih večino. Isto velja tudi o sleherni stranki, brez ozira na barvo in njene reprezentante.

Nekoliko pa je vendarle presenetilo, da je narodnoznanstvena stranka dobila samo 41 odstotkov glasov. Seveda je treba pripomniti, da velja "samo" le s perspektive rumunske prakse, zakaj samo na sebi je to še vedno prav imponantno število. Vajda-Voevodova vlada je menda zares poskušala pri volitvah spoštovati volilno svobodo, kakor je napovedovala in kakor je bilo že od nekdaj njeno stališče in vse govori za to, da so sedaj naštetih glasovi zares glasovi pripadnikov stranke ali vsaj simpatizerjev. Ravno v zvezi s tem se zdi, da se je politično življenje v Rumuniji razvilo v znamenju razkrajanja in da narodnoznanstvena stranka ne predstavlja več onega rešitelja, ki ga je v njej pred leti videl pretežni del rumunskega kmetijskega pehivalstva. Končno je zelo verjetno, da je škodovalo sedanji vladi, ker v njih vrstah ni najznamenitejših, najpopularnejših predstavitev stranke, ki so se držali nekoliko bolj pasivno ob strani, odkar jih je Jorgov nastop tako malo vpludno in še bolj nepričakovano ter nezasluzeno odrinil v stran.

Ali kljub vsemu, lepo relativno večino je stranka dosegla vseeno in more s popolno upravičenostjo reflektirati na nadaljnje, vodstvo državne politike, zlasti ko jo volilni red v polni meri pooblašča za to. Napadanje opozicije je nedvomno ne-utemeljeno in njeni argumenti so zgoreni. Nasprotni opozicijski tabor kaže ne samo silno razdrapanost, temveč so končno v njem celo politične skupine, ki sedanji vladi stojijo precej blizu in bi navsezadnje tudi pogajanja za koalicio bržkone ne mogla biti neuspešna, — seveda ako bi bilo kaj takega sploh potreba.

Morda stopijo sedaj v vlado, ki se bo konstruirala na novo, tudi prominentnejši strankini politiki, kar bi ji dalo doma in na tujem večji ugled ter trajnejšo trdnost. Tega bo namreč narodnoznanstvena vlada silno potrebovala, kajti njen položaj ni prav nič zavidanja vreden. Sredi krize, ki je izredno občutno zadela tudi Rumunijo, bo morala vlada reševati v prvi vrsti ravno finančno in gospodarska vprašanja, pri čemer bo marsikje treba napraviti kompromis s lastnimi strankinimi nazori. In to vlade gotovo ne dela popularne in tudi ne koristi stranki. Obnoviti finančno ravnotežje, vrniti državnemu gospodarstvu ugled v inozemstvu in s tem pripraviti osnovo za soliden kredit, to so danes bremena in naloge, pred katerimi se je zrušilo že marsikako pogumno politično podjetje.

Zato ni čuda, da so ravno tu zastavili liberali, poglavitni

nasprotniki stranke, ki predstavljajo glavno denarno moč in so v njenih vrstah najtrdnjeji gospodarski faktorji v državi. S te strani bo narodnoznanstvenemu režimu pretila najhujša nevarnost, zakaj ravno z ozirom na svojo gospodarsko moč zahteva ta stranka za se mandat, da izvede finančno sanacijo.

Spričo tega bo morda narodnoznanstvena zmaga pri volitvah v poslansko zbornico in senat manj dolgotrajnega pomena, nego bi bilo pričakovati v normalnih razmerah.

POSLOVILNI VEČER FR. KLERIKA LEONARDA BOGOLINA

Chicago, Ill.

V nedeljo zvečer 28. avgusta je priredila občeznana Mr. in Mrs. Anton Bogolinova družina na 1848 W. 22nd St. poslovilni sestanek ožjih prijateljev družine o priliki, ko se njih sin, po prejšnjem imenu Ernest in zdaj po redovnem imenu fr. Leonard, odpravlja v stari kraj, v Slovenijo, kamor ga pošilja tukajšnji slovenski frančiškanski komisariat v Lemontu, v nadaljne in končne bogoslovne študije, ki jih bo nadaljeval v mariborskem frančiškanskem samostanu.

Sešlo se je lepo število prijateljev in znancev vrle Bogolinove družine, med drugimi tudi preč. g. dr. Hugo Bren, profesor iz Lemonta; oba domača gospoda, preč. g. župnik Aleksander Uranar in preč. gosp. pom. župnik Edward Gabrenja. Poleg teh Mr. in Mrs. Peter Prah, Mr. in Mrs. Frank Gril, Mr. in Mrs. Martin Jurkas, Mr. John Terselič, Mr. John Prah, Mr. Frank Rožnik, Mr. Jerič in več mlajših slovenskih fantov sošolcev odislega fr. Leonarda. Vsi so želeli mlademu fr. Leonardu srečno pot v domovino ter vso srečo pri učenju in zdravju, da bi se čez tri leta, ko bo dokončal svoje študije za duhovski stan, vrnil zdrav in krepak iz domovine, ki je rodila njegove drage starše, kot služabnik Gospodov ter da se bi zopet vsi zdravi in veseli sešli na njegovih novi maši pri sv. Štefanu v Chicagu.

Prijeten večer je bil to. Dosele smo bili navajeni, da smo se poslavljali od takih, ki so bili rodom iz starega kraja. To pot smo se poslavljali od tukaj rojenega amer. Slovence, ki gre tja, da v stari domovini svojih roditeljev spozna in se priuči domačih slovenskih šeg in običajev, da bo potem temeljito poznal slovenske duše, ki mu bodo izročene v dušno pastirstvo.

Vrli Bogolinovi družini, ki je dala redu že dva sina, t. j. fr. Leonarda, ki se pripravlja za duhovski stan, in fr. Paula, ki je redovni brat v Lemontu, gre vse priznanje. Družina Anton Bogolin je v Chicagu dobro poznana. Povsod z največjo vnamo sodelujejo bodisi na farnem ali društvenem polju, tako oče in mati, kakor tudi njihovi marljivci sinovi. Po dobri vzgoji in

vzgleh doma vodi pot dalje in tako vodi fr. Leonarda bližje in bližje k oltarju Gospodovem. Krona plačila za vse to pride, ko se vrne kot novomašnik iz starega kraja čez tri leta, kar Bog daj, da bi dočakali vsi, tako starši, kakor tudi vsi znanci in prijatelji vrle Bogolinove družine.

Fr. Leonardu pa srečno pot čez morje v domovino njegovih dragih staršev. Morda se Ti bo zdela skromna in majhna, a lepa je in slovenska je, ki je dala življenje Tvojim roditeljem. — Oglej si jo, spoznaj slovenske duše, ki so tu in tam na zunaj robate, a na znotraj plemenite, zato ker so slovenske! Z Bogom in na svidenje!

PODJETNOSTI V SHEBOYGANU TUDI KRIZA NE MORE DO ŽIVEGA

Sheboygan, Wis.

Včasih čitamo v oddelku novice iz domovine, da kje kakšen svinjak zgori. Če je to novica za Ameriko, potem pa lahko z mirno vestjo damo v cajntee vest, da naš g. župnik prav neta dela za napredek fare. Kako je prišlo do slikanja cerkve v teh slabih časih, bomo povedali čez kakih 7 tednov, ko bo v delo gotovo. Sedaj rečemo le to, da družstvo Kršč. žena in mater nima para ne blizu ne daleč. Bog živi vse članice in seveda tudi njih odbor. Financirati tako veliko podjetje kot je slikanje cerkve, zahteva mnogo korajžje in požrtvovalnosti. Gospod župnik je pihal družstvu na dušo, žene so pa pokazale dobro voljo in vse gre sedaj lepo naprej.

Pa še nekaj drugega si je izmislil podjetni g. župnik. Na sestriškem vrtu je na lastne stroške postavil lepo utico. Vsa čast tudi umetniku Mr. Jelovniku in pomagaču Val. Kalanu. Utica je postavljena iz samih brezovih debel. Namesto desk je Mr. Jelovnik rabil male obsekane brezove vejice, s katerimi je v obliki Andrejevega križa obil vso utico. Kdor ne verjame, da je res lepa, naj si jo gre ogledat in potem naj sodi. Sestram bo prišla prav spomlad v poletje — bodo lahko v nji popravljale zvezke učencev in jim pisale dobre rede, če jih bodo zaslužili.

7. septembra se začne šola. Mi, farani, ki pdpiramo cerkev in šolo, želimo, da bi vsi Slovenci poslali svoje otroke v domačo šolo in nam tako pomagali

nositi breme. Sicer pa vsak stori sebi največjo uslugo in otroku največjo dobroto, če jim preskrbi katoliško vzgojo. Vsi naši otroci morajo v našo šolo. Poročevalec.

KLJUB SLABIM ČASOM JE VČASIH VENDAR LE LUŠTNO

Milwaukee, Wis.

To je moj prvi dopis, pa še za tega sem se težko pripravila, čeprav sem že stara naročnica Amer. Slovence. Je pač tako, da sem tudi jaz med večino naročnikov in čitateljev omenjenega lista in raje razne dopise prebiram kakor pa katerega napišem. Rečem pa, da če bi bili vsi taki, bi se prav malo izvedelo, kako se po svetu godi. No, pa sem se sedaj vendar o-junačila in prišla za pero. Ne bom vam dragi bralci poročala o slabih delavskih razmerah, ker za te že itak veste, saj je povsod enako in imajo naši možje dovolj časa, da doma muhe pobijajo. Če bi človek včasih ne doživel kakšno veselico urico, bi bilo res kar za scagat. Pa recite, da ni res tako. — Tako sem tudi jaz pred kratkim doživela prav lep večer, ki so mi ga priredili za moj 31. rojstni dan. Vsa presenečena sem bila, ko sem opazila, kako se zbirajo skupaj Mr. in Mrs. Frlič, Mr. in Mrs. Palun, Mr. in Mrs. Šeruga, Mrs. M. Šeruga, Mr. in Mrs. Mlinsek, Mr. in Mrs. L. Gabrovčič, nakar jo je Mr. Frlič mahnil na skrivnem nazaj in pripeljal s seboj še Mr. in Mrs. F. Novak. ki sta rada tudi vesela. Mizo so mi pa tako obložili, da ko bi to videl Mr. Hoover, bi takoj drugi večer na radio oznanil, da še niso tako slabi časi. No, pa kakor se sliši, se tudi Mr. Hoover obrača bolj na "moko" stran in bi najbrže nič ne rekel hudega, če bi bil videl tisto kapljico, ki se je poleg drugih dobrot svetila na mizi. Naj bo že kakor hoče, jaz se tisti večer nisem brigala za take misli in tudi na slabe čase sem popolnoma pozabila, ker sem bila tako vesela, da mi je drugi dan še moj mož to veselje oponašal, ko je rekel, da sem se smijala kot cigan belemu kruhu. — Res, dragi prijatelji, zelo ste me razveselili in zato vam bodi najlepša hvala in Bog vam plačaj. Če bi jaz živele še toliko let, kolikor ste mi želeli, ali toliko, kolikor sved sem ugasnila, vam tega nikdar ne bom pozabila. Ko pa enkrat minejo sedanji časi praznih žepov, se bom pa tudi jaz postavila. — Joj, enega bi bila pa kmalu pozabila omeniti in ta je moj "stari". On je namreč začel te ljudi skupaj zbirati in me je hotel enkrat "potegniti", kar mu pa prav nič ne zamerim. — No ja, hvala John. — Pozdrav čitateljem tega lista.

Theresa Mohorko.

SE EN ODGOVOR

Eveleth, Minn.

V št. 152 Amer. Slovence se Miha Prebilč jezi na me, da nisem v mojem dopisu pisala res-

ROMANJE SLOVENCEV

NA HOLY HILL NA DELAVSKI PRAZNIK

Sheboyganski Slovenci priredijo vsako leto romanje na Sv. Goro pri Milwaukee. Tudi letos povprašujejo župljani, če gremo ali ne. Vsem, ki bi se radi udeležili, povem, da poroma-tudi letos k Materi božji prosit varstva v teh težkih časih. Kdo naj nam pomaga, ako ne Ona? Prosimo posebno starše, da priporočijo svoje otroke Brezmadežni.

Ako bo kdo hotel prejeti sv. zakramente, bo imel lepo priložnost, ker bo ta dan na Sveti Gori več slovenskih duhovnikov. Spovedovali bodo od 7. ure zjutraj do desete. Ob desetih bo slovesna sv. maša sheboyganskih Slovencev. Pevci pravijo, da imajo pripravljene lepe pesmi in organistinja Stan-ka Skok bo igrala, da bo veselje. Pri tej službi božji bo tudi slovenska pridiga in pete litanije.

Našega letnega romanja se navadno udeležijo tudi Slovenci iz bližnjih in daljnih naselbin. Lani je bilo nekaj rojakov, ki žive 250 milj od Sv. Gore. Pet-najst let že niso imeli priložnosti opraviti sv. spoved v materinem jeziku in vso to dolgo dobo niso slišali slovenske pridige, niti krasne slovenske pesmi. Ni čuda, da so mnogi ginjenja in veselja jokali. Dejali so, da se jim zdi, kot bi bili v domovini na kaki priljubljeni božji poti. Tudi letos vabimo vse Slovence, ne samo naše, da se nam združijo. Naj nam bo Marija ved edinosti. Pri nji se zberimo kot ena velika slovenska družina.

Vsem svetogorskim romarjem kliče na svidenje in pozdravlja

Rev. James Cherne.

nice in da nisem imela vzroka njega imenovati in o njem pisati. — John Strah je pisal v Glasilu, da ni on odgovoren, da piše po naročilu voditelja. — Jaz sem one žene, ki so baje imele na odru stinost, vprašala, kaj je, pa so mi rekly, da nič in da je vse laž. Rekly so mi pa, da so jih ljudje spraševali po teh dveh in da bi jih radi slišali. To naj bo povedano zato, da bi vedel, da sem imela vzrok pisati in da se nisem lagala. Za vzrok pisanja je bil tudi ta, ker sem bila na odru napadena od tvoje soproge z besedami, da sem le v napotje. — Povem pa, da imam jaz ravno tako pravico potegniti se za svojo hčer, kakor se imaš ti pravico potegniti za svojo soprogo. — Dalje ti tudi povem, da še enkrat preberem moj dopis, ker kakor so-dim po tvojem dopisu, ga nisi prav razumel. — Nič bi ti ne odgovarjala, ker pa mene staviš na laž in se spotikaš v osebno, ki ti ni nič žalega storila, ne tebi ne drugim, zato odgovorjam. Zakaj napadati tako osebo, ki ni pri tem nič kriva, in jaz nočem, da bi kdo po nedolžnem trpel. — Ko pa pišeš, da sem te v vlogi "Revček Andrejček" pohvalila, je res, in si tudi res dobro igral vloga Revček Andrejček in pa Domen sta dve popolnoma različni vlogi. Tudi to treba razumeti. To je ravno tako, kakor bi mene postavili za vlogo mlade "poštarice", ki mora biti gib-čna in mlada, ker bi ne bila za tako vlogo. Veliko bolj bi bila za me primerna vloga kake starokrajske gostinčarke. — Ravno tako je bilo pri tebi in jaz sem to povedala v obraz, medtem ko drugi za hrbotom govorijo. — Nikakor ni res, da razdiram vaš klub, in nisem na to nikoli mislila. Radi mene bo lahko živel še po moji in tvoji smrti. Neprilik vam tudi nisem delala, ker če smo le bili vprašani za kako pomoč, ste jo iznaše hiše dobili in maloketera

Mrs. Josephine Rozinka.

Op. ured.: — Z današnjim dopisom se ta polemika, ki se je tako neprevidno začela, za nas konča. Ako je po kaki neprevidnosti od te ali one strani prišlo med vami do nesporazuma, poravnajte ta nesporazum med seboj doma. To bo boljše za vas in tako tudi za list.

ČEBELE SO GA KAZNOVALE

V Niederlehner pri Oberkirch-u je hotel neki tat ukrasti čebelarju panj čebel in ga je bil že odnesel kakih 100 m od uljn-jaka. Ko je tat položil panj na tla, da se odpočije, so se čebele s takšno silovitostjo vrgle nanj, da je moral pobrati šila in kopita ter pustiti panj, kjer ga je bil položil na zemljo. Tatu pa so čebele tako opikale, da se je kmalu izvedelo, kdo jih je hotel ukrasti.

TARZAN GRE PO ZLATO V OPAR.

(22)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Tarzan se je dvignil iz vode in stopil na mokri tlak pod nekim predorom. Plazil se je po predoru naprej. Ledeno mrzla voda, v kateri je plaval, ga je toliko osvežila, da se mu je nekoliko razsvetlilo v možganih. Prišel je do konca hodnika, kjer so se pričele polzke stopnjice. Zavijale so se sem in tja in končno je prispel do neke male okrogle sope. Tarzan je postal radoveden. V sobi ni opazil drugega, kakor število okovanih zabojev.

Spravil se je nad enega teh zabojev in ga skušal odpreti. Po dolgem preizkušanju se mu je koščeno posrečilo, dvigniti pokrov. Pogled, ki se mu je nudil, je privabil Tarzanu iz prsi vzklil presenečenja in veselja. Skrinja je bila namreč polna lesketajočih se draguljev. Toda Tarzanu se še ni povrnila razsodnost in pamet, ki jo je izgubil pri svoji nesreči. Bil je popolnoma kakor otrok, ne vedoč, kake dragocenosti je našel

Nekaj časa se je igral z blestečimi "igračmi". Nato je odprl druge zaboje in v vseh je našel isto. Tako je Tarzan nehoté naletel na pozabljeno zakladnico mesta Opar. Cele veke so dragulji ležali skriti pod mestnim svetilcem, sredi temnega hodnika, v katerega so se prebivalci-bali stopiti, in tako za ta zaklad ni vedel nihče. Tarzan si je izbral številno najbolj blestečih draguljev in jih zmetal v malo vrečko.

Ker je bil Tarzanov spomin še vedno omočen, se ni zavedel, na kake dragocenosti je naletel, in tako ga je pričel ta zaklad kmalu dolgočasiti. Popustil je vse skupaj in se odpravil nanj po stopniščah navzgor. Višje in višje se je vzpenjal, dokler se ni končno znašel na krasnem prostoru, ki so ga razsvetljevali solnčni žarki. Tarzan se je skušal domisliti. Ali ni bil že prej nekdanj tukaj? Ni bil popolnoma siguran.

Advertisement for 'Gorenjska' book, featuring illustrations of a man and a woman, and text describing the book's content and price (\$2.00).

Iz življenja in sveta.

MORSKI VELIKANI IZUMIRAJO

Lov na morske kite je pomenil včasih nevaren boj med človekom in tem morskim orjakom. Danes pa ta lov ni več nevaren za človeka, pač pa pomeni za kita samo še umičevanje. Kita zasledujejo zaradi ogromnih množin masti, iz katere delajo ribje olje, in njegovih kosti. Zaradi tega ga z vedno večjo vne- mo love. Včasih so ga lovili na ta način, da so pogumni lovci z ladje spustili majhen čoln in veslali proti kitu. Ko so prišli bli- zu njega, je spreten strelec vr- gel v žival harpuno, t. j. veliko železno in koničasto piščo, ki pa je imela nazaj zakrivljeno ost, kakor jih ima trnk. To o- rožje, ki pa je bilo z debelo in dolgo vrvijo privezano na čoln, se je zarilo kitu v telo. Ranjena žival se je potopila in bežala. Med tem se je vrv na vretenu v čolnu vedno bolj odvijala, tako da ni žival potegnila čolna v globino. Včasih pa se je zgodilo tudi to, ali pa je ranjena žival z enim samim zamahom repa razbila čoln in pobila ljudi. Če je šlo vse po sreči, je žival kma- lu omagala, nakar so začeli zo- pet navijati vrv in s čolnom veslati proti ladji. Tam so s pose- bnimi pripravami včasih še živo zverino potegnili na krov in jo začeli mesariti. Danes ne po- rabljajo več harpun, ki bi jih bilo treba metati z roko, ampak imajo posebne topiče, s kateri- mi streljajo na žival kroglice, ki v živali eksplodirajo in jo smr- tno ranijo. Te kroglice so tudi pri- vezane za vrv, s katero potem potegnejo mrtvo žival na ladjo. Boj s kitom je potemtakem po- stal človeku popolnoma nene- varen, na drugi strani pa vedno bolj dobičkanosen. Zato sedaj ugonablajo kite kar v ogrom- nih množinah.

Žival, katere je začutila, da v dosedanih morjih ni več varna, se je začela umikati proti Led- nemu morju, bodisi južnemu kakor severnemu. Tam jih va- rujejo velike ledene gore, za katere se skrijejo, da parniki ne morejo do njih. Pa tudi to ubo- ge živali ne bo rešilo pogina, ker so že začeli za lov proti ki- tom porabljati letala, ki meče- jo bombe na živali. Kadarkoli taka bomba zadene kita, letalo signalizira ladji, kje leži mrt- va žival, nakar se parnik pre- rine skozi led in potegne mrtvo truplo na krov. Zato ni čudno, da je v kratkem pričakovati, da bo izginil z morja zadnji kit.

V varstvo kita se je oglasilo sedaj več učenjakov, ki prosijo vlade raznih držav, naj izposlu- jejo zakone v varstvo kita, kar je tudi znanosti velikega pome- na. Čeprav svet kita pozna že dolgo časa, vendar znanstveniki še premalo vedo o tej živali. Znano je sicer, da je kit sesalec in ne riba in da diha s pljuči. Vendar je znanosti še velika uganka dejstvo, kakor more kit, kadar je preganjan, po cele ure rebriti pod vodo, ko bi se dru- gače v tem času vsaka žival, ki diha s pljuči, morala zadušiti.

ATILOV GROB IŠČEJO
Ze večkrat so na raznih kra- jih poskušali najti grob, v kate- rem naj bi bil pokopan hunski kralj Atila. Iz nekaterih skrom- nih zgodovinskih opomb in na podlagi ljudske govornice je ne- kdo prišel na misel, da je hun- ski kralj Atila pokopan na dvo- rišču gradu Auroldmaster na Zgornjem Avstrijskem. To pre- pričanje je širil posebno sam- lastnik gradu, ki se piše Scha- pellar, in ki je že znan po svo- jih fantazijah. Res se je našla družba, katere je pripravljena žrtvovati veliko denarje, da najde Atilov grob. V tej družbi so zastopani Avstrijci in Nem-

ci. Izkopavanje je že tako na- predovalo, da so delavci prišli že zelo globoko v zemljo in da so začutili sledove dušikovega plina. Iz tega sklepajo, da mo- rajo blizu nekje biti votli in obokani prostori. Vendar bodo menda kmalu prenehali z de- lom, ker manjka denarja. Sploh je čudno, da se dandanes, ob času tako velike bede še dobijo ljudje, ki imajo na razpolago denar za take špase, ki bi bili umestni, ko bi bilo povsod vsega dovolj.

ANEKDOTA

Nekoč je povabil neki boga- taš slovičitega tenorista Caruso k sebi na dom. Obljubil mu je bajno nagrado in Caruso je pri- šel. Kako pa se je začudil, ko ni našel pri bogatinu nikogar ra- zen njega in njegovega psa. Na milijarderjev poziv se je Caruso pripravil k petju in za- čel peti arijo. Komaj so se iz- suli iz pevčevega grla prvi toni, že se je vrglo ščene po tleh in je začelo cviliti. Carusa je to tako vznemirjalo, da je prekinil pe- tje, nakar mu je milijarder z nasmeškom na obrazu izročil ček: Hvala, imam že dovolj. Bil sem samo radoveden, če bo ščene cvililo tudi, kadar bo slišalo Carusov glas.

PRISILJEN ODSKOK S PA- DALOM

Pri letalskih nesrečah se čes- to primeri, da se potniki v usod- nem trenutku, ko se še lahko da rešiti njih življenje, ne mo- rejo ali hočejo odločiti za od- skok s padalom iz aeroplana. Zato so zadnje čase letalci pri- šli do zaključka, da bo dobil v bodoče vsak letalski potnik pa- dalo, v primeru katastrofe pa bo pilot pritisnil na avtomatični gumb, nakar bodo ogroženi po- tniki hočeš-nočeš zdrknili s svo- jih sedežev proti zemlji. Če se bo padalo odprlo, bodo seveda rešeni, če pa ne, ne bodo končali nič drugače, kakor bi končali v letalu, kadar trešči na zemljo in se razbije.

GROB SV. METODA NAJDEN?

V okolici Luhačevic na Če- škoslovaškem se ljudje zelo zanimajo za važne arheološke izkopnine. Na pobudo stare ljudske vedeževalke Klemen- tine Maštaličeve iz Buchlovic, ki je označila neki kraj v bližini gradu Buchlova za grob sv. Me- toda, je začelo arheološko dru- šтво na dotičnem kraju kopati in našli so ga. Zanimivo izkopnine. Delavci so odkopali pod debelo plastjo gline in pe- ska velik nagrobni kamen, v ka- terem so vklesane škofovske in- signije, mitra in palica in napis Sanctus Methodius. Čim so od- kopali ta nagrobni kameň so kopanje takoj ustavili in obve- stili državni arheološki komisi- ji v Brnu in Pragi, da bi prisot- stvovali odkopavanju, odnosno odpiranju groba.

Velike množice ljudstva iz bližnjih krajev hodijo gledat starinski grob, ki o njem do- mnjevajo, da je grob sv. Metoda. Po drugem poročilu so našli na tem kraju kamen s staroslovan- skim napisom. Baš okolnost, da leže skupaj kamni z latinskim in staroslovanškim napisom, prča, da je treba sprejeti vest o najdbi groba sv. Metoda z vsi rezervi.

Odlikovanje. — Zakaj ste dobili tri odlikovanja? so vpra- šali starejšega narodnega de- laveca.

— Tretje odlikovanje sem dobil, ker sem imel že dva reda. Drugo odlikovanje zato, ker sem že imel eno in prvo, ker ni- sem še nobenega imel, je odkri- tosrčno odgovoril.

MLADI RIN TIN TIN

Slavni filmski pes Rin Tin Tin, ki je bil dobro znan ob- skovalcem kino gledališč, je pred nekaj tedni izdihnil svojo pas- jo dušo. Njegov bistroumni rod pa ni izumrl, kajti starček je zapustil sina, ki ga kaže gornja slika, Rin Tin Tin, mlajšega, ki po brihtnosti nič ne zaostaja za svojim očetom.

ŠIROM JUGOSLAVIJE

Nesreča v kamenolomu
V Šestinah pri Zagrebu je padel delavec Janež 15 metrov globoko v prepad in obležal nezavesten. Zlomil si je obe nogi.

Srebrna maša

Na praznik sv. Jakoba je praznoval v Kamniku srebrni mašniški jubilej p. Hadrijan Kokol, doma od Sv. Barbare v Halozah na Štajerskem.

Kaj napravi prepir

Iz Celja poročajo, da sta pre- vžitar Jurij Golež in njegov sin Miha v prepiru napadla 43- letnega posestnika Fr. Siterja iz Gabrova pri Brezovici in ga tako obdelala, da je moral iskati pomoči pri zdravniku.

Lep uspeh rojaka

Inženjer elektrotehnike Jože Sodja iz Boh. Bistrice je z lep- pim uspehom izvršil študije na univerzi v Grenoblu v Franciji. Jože Sodja je prvi Jugoslovan, ki je diplomiral na grenobelski tehniki.

Pošte v Jugoslaviji

Na ozemlju Jugoslavije je 640 državnih pošt s telegrafom in telefonom, 1150 državnih pogodbenih pošt, 310 pomož- nih, 134 ambulantskih, 18 ladij- skih in 1812 občinskih pošt. Poleg tega še dve pošto-carin- ski skladišči, v Beogradu in Za- grebu.

ROJAKI IZ ZELENEGA ŠTAJERJA

RAVNOKAR

smo prejeli prvo knjigo:

'MESTA DRAVSKE BANOVINE'

Ta knjiga vsebuje krásni opis mesta Celje in raznih krajev iz Zelenege Štajerja.

Knjigo krasi nad 30-lepih pokrajinskih krajev. Morda bote našli svoj rojstni kraj v njej, če ste iz teh krajev doma. Vsak Slovenec, zlasti pa rojaki iz prelepega zelenege Štajerja, bi morali imeti to zanimivo slovensko knjigo v svo- ji hiši.

Knjiga se prodaja z ozirom na sedanje slabe čase za malo ceno samo

40 centov s poštnino vred

Pišite še danes ponjo in v pismo priložite znamke, ali pa poštni Money Order ter pošljite naročilo na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

LEN SMALL SE ZANIMA ZA JUGOSLOVANE

Mr. Štefan Babich, ugleden hrvatski rojak v Chicagi in po poklicu državni pregledovalec olja, se je te dni ustaval v naš- šem uredništvu ter nam je po- kazal osebno pismo bivšega il- linoiškega governorja Len Smalla, ki letos ponovno kan- didira na republikanski listi za governorja države Illinois. V tem pismu Small v prijaznem tonu vabi jugoslovanske volil- ce za sodelovanje za njegovo izvolitev pri jesenskih volitvah, ki se bodo vršile v novembru.

Mr. Babich se bavi kot pri- staš republikanske stranke in kot vodja republikanskih Hrva- tov v Chicagi že dolgo let, in je v tem oziru vrlo aktiven. Orga- niziral je že več političnih klub- ov in s pomočjo političnega vpliva je pomagal že marsika- teremu Jugoslovanu do službe in dela.

Mr. Babich izjavlja, da bo tudi pri letošnjih volitvah so- deloval za stranko, katere pri- staš je, in katero on smatra, da je sposobna in možna voditi razne administrativne urade najboljše za blagobit naroda in države sploh.

TEŽKA ROKA

Neka dama v Hullu na Angle- škem je povabila na čajanko svo- jo prijateljico. Veselo jo je spre- jela, potrepljala po rami in ji zlomila ključnico. Sodišče jo je obsodilo na 67 funtov sterlingov globe za poškodbo in zdravlje- nje. Obtoženka je trdila, da ni imela nobenega namena poško- dovati tožiteljice. Kljub temu so priznali sodniki, da je odgovor- na za dejanje, kajti trepljanje ni spodobna in olikana kretnja.

Najzanimivejše vesti so v Amer. Slovincu; čitajte ga!

V uradu "Amer. Slovenca"

- lahko kupite Money Ordre od American Express Company;
- lahko pošljete denar v stari kraj po dnevnem kurzu;
- lahko plačate vaše račune za luč in plin;
- lahko dobite raznovrstne informacije kot:
 - o potovanju v stari kraj, ali kamorkoli, in
 - o dobavi povratnega dovoljenja za priti nazaj iz starega kraja;
 - o dobavi potnih listov, bodisi jugoslovanskih ali ameriških;
 - izdelujemo vsa notarska dela za tu in stari kraj, kakor tudi prestave na slovenski in angleški jezik

Se priporočamo!

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd ST., CHICAGO, ILL.

ZAHVALA

Pueblo, Colo.

Predvsem se zahvalim Bogu in Materi božji ter Mali Cvetki Deteta Jezusa za uslišano molit- ev v hudi in nevarni bolezni, ki se je tako nepričakovano nase- lila v našo hišo. Kot tat se je prikradla in napadla mojo hčerko, da mi je zbolela, ki je pa sedaj svojo bolezen prebole- la in je že pokoncu, Hvala Bogu, da ni huššega, čeprav so zdravniki nad njenim ozdrav- ljenjem že zmajevali z glavami. Ko je mati v hudi stiski, se- veda vse pokliče na pomoč in prosi Boga za zdravlje.

Prav lepo se zahvalim č. gg. duhovnikom, ki sta obiskova- la mojo bolno hčerko v bolnici in ki sta molila za njo. Lepa hvala č. sestram, katere so jo tudi obiskovale in za njeno zdravlje molile in ji prinesle tu- di cvetlice. Za lepe cvetke, ki ste jih prinesli v bolnico, se tudi prav lepo zahvaljujem slede- čim: Mr. in Mrs. Priserčjo, Mr. in Mrs. Anton Prelesnik Jr., Mr. in Mrs. Frank Kasček za dve sv. maši za zdravlje, Mr. in Mrs. Peikovšek za lep šopek in za obiske. Mr. in Mrs. Frances Snajdar za obiske in cvetlice in Mr. Rozaliji Crist, ki je kar štiri- krat prinesla cvetlice. Hvala lepa vsem in tudi Girls Young Sodality Jr. za sv. mašo in cvet- lice, kakor tudi Sr. Sodality za sv. mašo in lepe cvetlice. Hvala tudi Mrs. Jennie Jarc, ki ji je prinesla nekaj prav lepe ob- leke. Hvala tudi naslednjim, ki so jo obiskali in ji prinesli cvet- lice: Mrs. Angela Soldano, Mrs. Rudolf Kočevar, Mrs. Frances Kočevar, Mr. Joe Faban, Miss

Eveline Germ, Mrs. Mary Germ, Mr. in Mrs. Frank Star, Mrs. Rose Lesar, Mrs. Mary Gorše in Mrs. Mary Papeš. — Prav lepa hvala tudi Mrs. Jennie Kaste- lic, ki mim je pomagala ves čas, ko je bila hčerka bolna. Hvala lepa vsem mojim prijateljem za obiske kakor tudi za tolažil- ne besede in pa, da ste mi na en ali drugi način kaj pomaga- li. — Bilo je komaj osmi dan po smrti moje sestre Agnes Preles- nik in vso potrto nad njeno iz- gubo me je zadela nova nesre- ča, ko mi je zbolela moja hčer- ka. Hvala vam lepa prijatelj, sorodniki in sosedje, ki ste raz- umeli moje bolečine in jih po svojih močeh lajšali. Bog naj vam poplača vse, kar ste storili v tem času dobrega meni ali moji hčerki. — Pozdrav vsem čitateljem, listu pa boljših ča- sov. — (Ogl.) **J. Meglen.**

Hlavatyjeva Lekarna

1858 W. 22nd St., Chicago

Tel. Canal 0151—0164

SLOVENSKA LEKARNA

Izvršuje zdravila točno in zanesljivo po zdravniških predpisih, Prodaja vse druga zdravila in toalete.

DR. ALLAN J. HRUBY

Specijalist za pljučne in srčne bolezni

Tel. Rockwell 3364

Stanovanje: 1130 No. Lorel Ave.

Tel. Austin 2376, Chicago

Urad: 3335 West 26th Street

Uradne ure: 5 do 9 zveč. razen sredi ob sredah 9 do 11 dop.; ob sobotah 1 do 4 pop.

KADAR POTREBUJETE BANČNO POSTREŽBO,

Vam je naša na razpolago. Kadar želite vložiti denar, kupiti de- narno nakaznico, preskrbeti si Travelers' check, najeti varnostno shrambo, ali potrebujete nasvetov v finančnih zadevah, Vam bodo naši uradniki in uslužbenci nudili vpljudno postrežbo.

Merchants & Miners Bank

Calumet, Michigan
DVE PRIROČNI PODRUŽNICI
Hecla Street, Laurium Sixth Street, Calumet

Jacob Gerend Furniture Co.

704-706 West 8th Street, Sheboygan, Wis.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

Telefon: 377-J — 4030-W.

NOVI NASLOV

je potrebno, da v času selitve sporočite Upravi lista takoj. Najbolje, da v času selitve naznanite na dopisnici ali v pismu vaš novi naslov PAR DNI V NA- PREJ, recimo teden, ali vsaj TRI DNI V NAPREJ. Navedite v pismu, kateri dan se bote preselili na novi naslov in Uprava bo skrbela, da z dotičnim dnem, ko bote prišli na novi naslov bote tudi že list prejeli na novi naslov. Obenem je sedaj

NOVA DOLOČBA

v veljavi, da namreč pošta računa izdajateljem časopisov po 2c za poštnino za vsako obvestilo, kar je bilo poprej prosto. Ako pa naročniki sami točno poročajo svoje nove naslove, to odpade. Zato prav vpljudno prosimo vse naše drage naročnike, da v času selitve nam takoj in če le moč par dni v naprej sporoče svoj novi naslov. S tem bodo pomagali, da bodo točno list prejeli na novi naslov in pomagali bodo listu, da ne bo imel stroškov za poštna obvestila.

Pri sporočanju novega naslova se poslužite spodnjega kupona, katerega iz- polnite, izrežite in pošljite na Upravo lista.

KUPON

UPRAVA "AM. SLOVENEK",
1849 West 22nd St., Chicago, Ill.

Čenjeni: — Sporočam Vam, da se bom preselil(a), na novi naslov

dne in prosim, da mi

začnete s tem dnem pošiljati list na novi naslov.

Ime

Novi naslov

Mesto

Moj dosedanji stari naslov je bil:

Naslov

Mesto

Kmečki punt

AVGUST ŠENOVA:
Poslovenil Joža Glonar

Moj Bog! Kako sem grešila! Proklela sem dan, proklela noč, proklela svet, proklela vse! Bog ne daj niti Vam niti Vašim otrokom doživeti take noči! Vsak vetrič me ne prevrne. Ali ta udarec mi je razril vso dušo.

Gospod Jurij Raškaj me je prenočil; pozneje seme šla k zetu Stjepku v Mokrice, danes pa prihajam k Vam gospod ban, in kličem na ves glas:

"Vrnite mi ugrabljeno dedovino, pomagajte vdovi, obranite sirote, sodite hitro z mečem; pokažite, da je pravica še na svetu, da lakomna zver ne sme sirotam trgati iz ust vsakdanjega kruha. Ban! V imenu naše kraljevine obdolžim tukaj pred Vami Taha, da je razbojnik; dajte mi pravico, dajte!"

Hripavo grlo je ženi odpovedalo. Trepetajoč od nog do glave, stiskajoč svoje močne roke na razjarjena prsa je stala Uršula pred banom. Lice ji je žarelo, ustnice trepetale, oči se ji svetile, poleg nje pa je kakor steber stal podban Ambrož in kratko pripomnil.

"Vse, kar je ta plemenita gospa rekla, je živa resnica, tako mi mojega poštenja!"

Ban je molče gledal v tla; nazadnje je izpregovoril:

"Mogoče, verujem, da je res. Gospod Tahi ni pametno ravnal. No, hvala Bogu, v tej kraljevini imamo sodnike in postave, in namestu kralja sodim jaz. Sedaj pa nisimo pred sodnijo, in vi, plemenita gospa, morate vse dokazati kar ste rekli. Pravda mora steči po predpisani poti. Poleg tega treba preiskati, v koliki meri je knez Bator pogazil pravico in koliko ne. Tudi vam pravim, da kraljevega sodnika ban ne more soditi. Vse to je torej treba dobro premisliti."

Uršula se je umaknila za dva, tri korake, izbulila oči in bana pogledala, stari Ambrož pa je namršil obrvi.

"In to je Vaša pravica, to Vaša sodba? In da naj vse dokažem? Ali je treba dokazati, da solnce sije na nebu? Kakšno pravico je imel Bator, ko je ubil človeka? Redna pravda?! O, vem, kaj to pomeni. Poznam pota Vaše pravice! Kriva so, dolga, tesna, in ob vsakem koraku zija prepad. Redna pravda pravite Vi, hrvaški ban — ali pa je za razbojnika še treba kaj drugega ko vešala? Vaša redna pravda lahko teče sto let in pri tem lahko poginemo od gladu jaz in moji otroci," je zavreščala Uršula in si z rokami pokrila solzno lice, "toda jaz vam pravim, ban," si je naglo opomogla, "da ne govorite prav, da to niso besede hrvaškega bana, ampak Tahovega zeta; to ni pravica običajnega prava, ampak nasilje, to je znamenje nezvestobe, zločin, pri katerem ste sokrivic Vi..."

"Gospa Heningova!" je planil Peter Erdodi in lice mu je globoko zardelo, "brzdajte svoj jezik, pomislite, da stojte pred Vami kraljevi namestnik in da ste v njem osramotili tudi kralja."

"Ne bojim se Vas, ban moj," je z vzdignjeno pestjo zavreščala Uršula. "Skrivajte kakor Vam drago svoje sebične spletke pod plašč kraljevskega veličanstva, jaz se Vas ne bojim; po-tegnila bom z Vas ta plašč in omajala lažne stebre Vaše pravice, da se bo videlo, kako je tehtnico Vaše pravice razgrizla rja in zakone pregrizli črvi. Turke bijete zaradi krščanske vere, pa ste krivo prisegli, ker ste sami Turki! Čemu se mučite! Ban Peter, Vaša krivica bo prišla na Vas, na Vašo ženo, na Vaše otroke..."

V tem trenutku je banica obledela, močnejše stisnila otroka k sebi in planila po koncu. V

njenih črnih očeh je zažarel besen ogenj.

"Naj Vam zaradi te želje usahne jezik, gospa Heningova!" je zaklicala Uršula.

"Dovolj!" je zagrmlal ban in stopil k gospe Uršuli. "Pravim Vam, da tukaj ni sodnija. Od-dajte tožbo, kakor jo zahteva postava. Saj advokata imate! Gospod Ambrož je spreten pravdač!"

Podbanu so zatrepetale trepalnice in ves je zardel. Mirno, toda glasno je rekel: "Visokorodni gospod! Gospa Heningova je govorila resnico. To ni dvomljiva posest, to je zločin. Gospod ban, ali niste pripravljeni pomagati tej vdovi?"

"Po postavni poti!" je suho odgovoril ban, "to je vse, kar Vam imam povedati, gospod advokat!"

Ambrož se je zdrznil, nosnice so se mu razširile, ustnice stisnile. Malo je pomolčal, na to pa rekel:

"Visokorodni gospod ban! Da, bom njen advokat, ker vidim, da Vaša boginja pravice škili. Jaz Vam to pravim, jaz, ki sem podban. Sorodna kri Vam je zaslepila oči. Gorje deželi, gorje ljudem, če se sme navadna goljufija in grdo razbojništvo skrivati pod krinko pravice! In če ste tudi knez Peter Erdodi in naj tudi Vaše žezlo bliske siplje, zgrabil ga bom in ga zlomil, da ne bo več sramotilo plemstva in da ta dežela, ki je toliko pretrpela, ne bo plen gospodske lakomnosti!"

"Ha, ha!" se je smrtno bled zakrohotal ban, "glej ga no, kako je z Medvedgrada zatulil stari volk, kompanjon Nikole Zrinjskega; toda ta bivši lukavški kastelan se naj pazi pred mojo železno pestjo!"

"Da," je rekel Ambrož, "na strašnem shodu bo stari volk maščeval pogazeno pravico."

"Pri Jezusovi krvi!" je zakriknila Uršula, "tudi Heningova bo prišla. Z Bogom. Pripravi se, ban! Moji zobje so železni!"

"Z Bogom!" je zaklical ban, "Peter Erdodi se ne boji niti babjega napada niti starčeve kletve!" Ambrož in Uršula sta pohitela na dvor. Peter pa je ves oslabil šepnil Barbari: "Puška se je sprožila! Vedel sem, da se ta burja pripravljala. Tahi je moj, pokazal bom tem ubogim slivarjem, da je Peter Erdodi ban, in če bo tudi vojska, če bo tudi tekla kri!"

VI.

Kaka dva streljaja za cerkvijo v Gor. Stubiči stoji proti vasi Golubovcu kakor na breg naslonjena majhna hiša, o kateri ne veš reči, jeli kmetška ali plemiška. Zgrajena je iz opeke in pokrita s škodljami. Za njo zeleni po bregu trsje, ob strani stoji pri grmovju hlev, kašča in preša, pred njo se hrib polagoma niža proti cesti. To položno dvorišče je ograjeno s plotom, ki ga ovija slak. Po ledini stoji solnčnice in mak, po hiši se vzpenja bršljan, sredi dvorišča pa razteza star oreh svojo krono. Poldne je že davno minilo, solnce se je nagnilo na zapad, po straneh stubičke gore lega počasi mrak, samo vrh še zlatijo poslednji žarki. Na klopi pod orehom sedi mož in teše jarem za vole. Vse kaže, da je hišni gospodar, toda ne vidi se, jeli tlačan ali svobodnjak. Kako bi ga presodili po obleki? Teško, take obleke ne nosijo tlačani. Njegove suknene hlače so fine, čevlji tanki, svetli in zašiljeni, srajca bela in vezena, temni oprsnik kaže gosto vrsto rebrnih gumbov, okoli vrata se mu ovija svilena ruta, na glavi mu čepi kapa iz kunovine.

(Dalje prih.)

DVE NOVI COLUMBIA PLOŠČI

- 25180—Dekle, kdo bo Tebe troštav,
Jaz pa vrtec bom kopala, pojeti Mary Udovich
in Josipina Laushe75c
- 25181—Želel bi, da bi bil ptica,
Oj z Bogom ti planinski svet, poje John Germ.....75c

DRUGE SLOVENSKE PLOŠČE

- 25141—Žabja svatba,
Kukovca, na obeh straneh, poje pevci Adrije in
John Pluth jih spremlja na harmoniko.....75c
- 25142—Jest pa za eno deklico vem,
Spomin, dueta, pojeta gdč. Mary Udovich
in Josephine Laushe75c
- 25143—Samo Tebe ljubim, valček,
Krasna Karolina, polka, igra Hoyer Trio.....75c
- 25144—Pojmo veseli zdravčiko,
Hišica pri cest' stoji, pojete gdč. Udovič-Lovše.....75c
- 25145—Štajerska,
Vesela Micka, komada na harmoniko75c
- 25146—Tirolska koračnica,
Stari Peter, dva krasna komada75c
- 25147—Deklica pri studencu,
Bleda luna, Krnjev in Gostič75c
- 25148—Pa moje ženke glas,
Potrkan ples, Frances Cerar in A. Šubelj.....75c
- 25149—Slovenska narodna koračnica,
Kranjski valček, slov. kmečka godba75c
- 25150—Eno rožco ljubim,
Moj fantič je prijatelj, duet, gdč. Mary Udovič
in Josephine Laushe75c
- 25151—Mamica moja,
Kesanje, duet, g. Anton Šubelj bariton.....75c
- 25152—Vesela polka,
Franci valček, slov. kmečka godba75c
- 25153—Pozdrav Gorenjski,
Pozdrav Dolenjske, kvartet Jadrana75c
- 25154—Pastirček,
Lovec, duet, gdč. M. Udovich in J. Laushe75c
- 25155—Naprej zastava Slave,
Našim junakom, vojaška glasba75c
- 25156—En hribček bom kupil,
Našim rojakom, instrumentalni kvartet75c
- 25157—Prepoved,
Pod oknom, poj. Amal. Krnjev in Gerard Gostič.....75c
- 25158—Spet ptičke pojo,
Njega ne, pojeta L. Belle in Fr. Plut75c
- 25159—Ne dajte ženam, da bi hlače nosile,
Oh, ko bi le vedeli, mamica vi, poje John Germ.....75c
- 25161—Glasno bi zavrisnil,
Kje prijazne ste višave, poje Frank Plut75c
- 25162—Ančica,
Ponočni pozdrav, poje tenorist Mr. L. Belle.....75c
- 25163—En šušter me je vprašav,
Mornar, pojeti gdč. Mary Udovich in Jos. Laushe75c
- 25164—Pa kaj mi nuca planinca,
Triglav, poje in spremlja s harmoniko g. J. Germ.....75c
- 25165—Pri oknu deva je slonela,
Spominček, duet, pojeta L. Belle in F. Plut75c
- 25166—Micka,
25167—Marička, polka,
Črne oči, polka, oba komada igrana po izborni Co-
lumbia instrumentalni godbi75c
- 25168—Oj deklica, povej mi to . . .
Ko na planine, pojeta gg. L. Belle in Fr. Plut.....75c
- 25169—Ne bom se možila,
Mornar, pojeta gdč. M. Udovich in J. Laushe75c
- 25170—Venček slov. narodnih pesmi, v dveh delih,
poje pevsko društvo Domovina75c
- 25171—Cvetočih deklic prsa bela,
Metuljček, poje g. J. Germ, ob sprem. harmonike.....75c
- 25172—Zveličar se je rodil . . .
Božična, pojeti gdč. M. Udovich in Jos. Laushe.....75c
- 25173—Venček slovenskih narodnih pesmi, 1. in 2. del.
Poje društvo "Domovina"75c
- 25174—Planinac,
Srcu, poje g. J. Germ75c
- 25175—Spomin iz Ljubljane, valček,
Večerna polka, igra izvrsten orkester75c
- 25176—Slepec,
Pa so fantje proti vasi šli, poj. G. Gostič, F. Pirnat.....75c
- 25177—Moj fantič je na Tirolsko vandrov, duet,
Kod bova vandrala vandrovček moj, duet, po-
jeta gdč. M. Udovich in J. Lauše75c
- 25178—Trije kovači,
Sirotka, poje tenor g. J. Germ75c
- 25179—Ta marela,
Men vse eno je, duet, pojeta gdč. M. Udovich
in J. Lauše75c

Manj, kakor TRI plošče ne razpošljamo.

Naročilom priložite potrebni znesek. Pri naročilih manj kakor 5 plošč, računamo od vsake plošče po 5c za poštino. Ako naročite 5 ali več plošč, plačamo poštino mi. — Pošljamo tudi po C. O. D. (poštnem povzetju), za kar računamo za stroške 20c od pošiljatve. — Naročila blagovolite poslati naravnost na

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

O TEM IN ONEM

LOV NA LADJO STRAHOV

Po sklepu mednarodne mornarske konference sta poslali ameriška vlada križarko "Seneca" in angleška vlada torpedni rušilec "Terror" v vsa morja zemeljske oble z nalogo, katero sta ti dve ladji te dni srečno dovršili. Vojni ladji sta dobili nalogo preiskati vsa morja in poiskati vse zapuščene in pokvarjene ladje, ki plavajo po morju. Ničče skoraj ne ve, koliko tisoč takih ladij, ki so podobne res ladjam strahov, plove po morju sem in tja. Vse te ladje gonijo vetrovi kakor se jim za-
hoče, drugič pa jih zgrabijo mornarski tokovi, tako da te ladje kljub počasni vožnji v teku let napravijo silno dolge voznje. Te ladje, ki ne vozijo v nobeni smeri in katere čestokrat križajo znana paroplovna pota po morju, postanejo lahko morske-
mu prometu nevarne.

Angleška vojna ladja je do-
bila nalogo, naj očisti Atlantski ocean pred temi ladijskimi mrli-
či. Ameriška vojna ladja pa je dobila isto nalogo za Tihoo morje. Povod za ta sklep je da-
la nesreča ki jo je povzročila zapuščen ladja, ki je ena naj-
starejših takih vagabundov na morju. Izkušeni mornarji po-
znajo precej takih ladij, saj jih včasih na svojih voznjah tudi srečajo. Tako je n. pr. l. 1848
zašla velika mehiška jadr-
nica "Silicos" v tajfun, ki je bil
tako silen, da je jadrnice sko-
raj v trenutku odtrgal vsa ja-
dra. Mornarji jadrnice so se k
sreči mogli rešiti v čolnih. Za-
puščena jadrnica brez jambo-
rov in jader pa je blodila po
vseh morjih, 80 let je plavala
po oceanih in nešteto krat so jo
videli parniki najrazličnejših
držav. V mesecu decembru leta
1929 pa je zadel v to zapušče-
no ladjo ameriški potniški par-
nik. Bila je megla in noč in ker
na zapuščeni ladji ni bilo žive
duše, seveda ni mogel z
nje odgovoriti na rog, s katerim
so trobili na parniku zato, da
ne bi zadel v kako ladjo, ki bi
jim plula nasproti. Udarec je
bil tako strašen, da je ameriška
potniška ladja "McKinley" do-
bila velikansko luknjo v stran-
sko steno. Le z največjim napa-
rom so mornarji zamašili lukn-
jo in tako obdržali pokvarje-
ni parnik na vodi. Takoj po tej
nesreči je začel zasledovati to
ladjo strahov ameriški torped-
ni rušilec. Toda mornarji tok jo
je odnesel neznanokam in radi
tega je mornarska konferenca na-
povedala vojno vsem takim za-
puščanim ladjam.

Druga taka znana ladja stra-
hov je jadrnica s tremi jambo-
ri "W. G. Sargent", ki je plu-
la l. 1891, naložena z dragoce-
nim lesom v Evropo. Sedem let
ni bilo o tej ladji glasu, ko so jo
prvič zapazili na morju v bližni
Nove Zelandije. Počasni in
brez najmanjšega glasu je pla-
vala zapuščen ladja, ki jo je
nosil mornarski tok, glavni jambor
je bil odlomljen in ležal po-
strani čez krov. Od vseh jader
ni ostala niti majhna cunjica.
Noben človek se ni pokazal na
tej ladji in od takrat so zapa-
zili na morju to še 70krat v
vseh morjih sveta, tako v bližni
Avstralije, Indije, Japonske,
Severne in Južne Amerike in
Afrike. Po cenitvah starih in
izkušenih mornarjev so mornar-
ski tokovi to ladjo nesli že naj-
manj 15krat okrog in okrog
sveta.

Strahoten doživljaj pa so imeli
mornarji brazilskega tovornega
parnika "Jason" v Karibskem
morju. Njegovemu parniku je
priplavala počasni nasproti čud-
na ladja, ki je bila pobarvana
s čisto črno barvo. Iz stranskih
odprtih v steni so štrlele cevi
topov. Nikjer niso mogli najti
nobene napisa, z ladje pa ni
bilo čuti najmanjšega glasu. —

ZAKAJ JE POLETI VROČE?

V poletnih mesecih sta si
sonce in zemlja približno navpi-
čno nasproti in posledica je,
da se razgreje zrak. Učinek
sonca zavisi namreč samo od
položaja obeh planetov, ne pa
od razdalje med njima. Zimsko
sonce je n. pr. površini naše
zemlje bližje kakor poletno
sonce, ker pa padajo njegovi
žarki poševno na zemljo, izža-
revajo manj toplotne energije.
Poleg tega povečava vročino
subtropični zrak, ker se poleti
tlak z Azorov, ki odločilno vpliva
na toplotne razmere v pasu
Sredozemskega morja, preseli
nad sredno Evropo.

PRESENEČENO MESTO

Chicago, Ill. — Prebivalstvo
chicaškega predmestja Evans-
ton je bilo nad vse preseeneče-
no, ko se je izvedela novica, da
je njih mesto izbrano za sedež
nove vladne banke "Home loan
bank", katere delokrog bo ob-
segal državi Illinois in Wisco-
nsin. Kakor se izražajo mestni
odborniki, ni mesto podvzelo
nikake kampanje, da bi dobilo
to banko, in ako so ga torej od-
govorni činitelji vendarle iz-
brali, so s tem pokazali, koliko
temu mestu zaupajo.

— Ali Ali? Ali ste že pos-
lali obnovev naročnine za "A.
S."? Ako ne, storite to
čimprej po možnosti, ker list
potrebuje Vaše pomoči in zve-
stobe.

NOTARSKA DELA

kot kupne pogodbe za tu in sta-
ri kraj, dolžna pisma, affidavite,
oporoče, posredovanje za dobavo
potnih listov in druga notarska
dela izdeluje točno in zanesljivo

John Jerich

SLOVENSKI NOTAR

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.